
L'ÚS DEL CATALÀ EN LES PÀGINES WEB MUNICIPALS DEL PAÍS VALENCIÀ

Febrer de 2007

Lluís Català Oltra
Observatori de la Llengua
(Universitat d'Alacant)

[Amb l'assessorament lingüístic del Servei de Promoció del Valencià de la Univ. d'Alacant i la col·laboració de Ferran Isabel, de l'Observatori de la Llengua].

Índex

<i>Introducció</i>	3
<i>Caracterització lingüística i presència en la xarxa dels ajuntaments valencians</i>	5
<i>La llengua dels portals d'ajuntaments valencians</i>	8
<i>Variables que incideixen en l'ús del català en la redacció de continguts en les pàgines oficials d'ajuntaments del País Valencià</i>	18
<i>ANNEXOS</i>	21

Introducció

Després de l'informe de 2006 (amb dades d'agost de 2005) aquest informe revisa novament les pàgines web municipals per a observar l'ús de les llengües en l'administració local. Les dades que l'Observatori de la Llengua de la Universitat d'Alacant utilitza ara són de l'1 de febrer de 2007, és a dir, any i mig després de l'altra presa d'informació. En aquest temps hem passat de menys de la meitat d'ajuntaments amb web a més del 60% i això, evidentment, ens permet una anàlisi més completa. Recordem que l'objectiu d'aquest estudi era comprovar fins a quin punt es dona sentit a la (co)oficialitat de la llengua, molt especialment a les localitats de domini lingüístic català (segons la Llei d'ús i ensenyament). Per tant, en aquest informe era un objectiu primordial esbrinar el nombre de pàgines web municipals redactades en català i contrastar aquestes xifres amb les de l'espanyol i altres llengües estrangeres. Amb aquests objectius complits era possible determinar l'estatus lingüístic dels portals consistorials d'acord amb una categorització interrelacional. Finalment, es van combinar les variables lingüístiques amb altres de territorials, demogràfiques, polítiques, per a tractar d'identificar les variables que tenen alguna incidència en la presència del català en els portals dels ajuntaments de les poblacions incloses en el domini lingüístic català.

Enguany, a banda de la possibilitat de fer comparacions (agost de 2005 - febrer de 2007), introduïm la distribució dels portals municipals segons quina és la primera llengua d'entrada a la web, característica que completa la informació sobre l'interès que mostren els ajuntaments per la llengua. La situació ideal és que, d'entrada, es pugui escollir la llengua d'accés, però veurem que no és la situació més habitual en les webs bilingües.

També s'ha afinat més el criteri d'atribuir les llengües a cadascun dels portals. Hem introduït diverses possibilitats: 1. Tots els continguts estan disponibles en la nostra llengua; 2. La majoria està disponible, però hi ha algunes coses no traduïdes¹; 3. Hi ha continguts mínims en la nostra llengua, i 4. No hi ha continguts en la llengua.

D'altra banda, pel que fa a la metodologia, recordem que es tracta d'un estudi quantitatiu en el que es combinen fonts d'informació primàries i secundàries:

- Primàries: són les que fan referència a l'ús de les llengües i l'estatus lingüístic de cada pàgina web, i sorgeixen de l'ús de l'*observació sistemàtica* com a estratègia d'investigació. Un treball previ és localitzar els ajuntaments que disposen de pàgina web i l'adreça corresponent. Els resultats de la sistemàtica que hem seguit, que busca l'exhaustivitat², han sigut els següents:

1. Cerca en el recurs de la Generalitat Valenciana:

<http://www.gva.es/jsp/distributivas/entidades.jsp?pe=2>

¹ Sobretot ens hem fixat en els continguts d'actualitat (notícies, plens), en les legislacions (bans, ordenances) i en els serveis interactius (tràmits, carpetes del ciutadà, etc.)

² Tot i que s'assumeix un marge d'error, tenim el convenciment que amb la sistemàtica seguida s'ha reduït fins a la mínima expressió i, així, serà difícil que alguna web oficial d'ajuntament no haja sigut enregistrada en la data de referència (juliol-agost de 2005).

2. Cerca en el recurs del CIVIS (Direcció General de l'Administració Local):
<http://www.cjap.gva.es/civis/va/civis/civis.htm>
3. Cerca amb Google (el més utilitzat pels valencians segons l'Oficina Valenciana per a la Societat de la Informació³): "ajuntament" o "ayuntamiento"
4. Proves sobre els dominis www.ajuntamentX.es, www.ajuntamentX.com, www.ajuntamentX.org, www.ajuntamentX.net, www.ajuntamentX.info

Després d'aquest procés es considera minimitzat l'error i es garanteix la presència de pràcticament totes les webs municipals en la data de referència (febrer de 2007). Amb totes les adreces d'Internet municipals es van dur a terme les visites i es va comprovar quina era la llengua en què estaven redactats els continguts.

- Secundàries: es tracta sobretot de les variables "explicatives" i sorgeixen, principalment de dues fonts o bases de dades:

<i>Font o base de dades</i>	<i>Indicadors</i>
Padró municipal d'habitants (1.1.2006)	Grandària de la població
Sistema d'Informació Municipal de la Direcció General de la Administració Local (Generalitat Valenciana)	- Partit que regeix l'alcaldia ⁴ - Domini lingüístic

Amb la base de dades municipal resultant (amb dades completes per a les 542 localitats valencianes), s'ha dut a terme una anàlisi estadística descriptiva en la qual s'han cobert en gran manera els objectius plantejats. No és, però, la primera vegada que es fan públiques dades d'aquestes característiques: eltirant.net ofereix en la seua pàgina web⁵ (directori de pàgines web en valencià) un llistat detallat dels ajuntaments amb web unilingüe en català, els unilingües en espanyol i els bilingües, però no s'especifica la metodologia que segueixen i la informació no va més enllà d'aquest llistat.

D'altra banda, en moltes aproximacions sociolingüístiques a l'ús de la llengua en l'administració, tant al Principat com al País Valencià, el protagonista sol ser l'administració autonòmica, i s'oblida molt sovint l'administració local, que és la més pròxima, la més

³ CEVALSI. *Infobarómetro social de la Comunidad Valenciana. Diciembre 2005*. Alacant: Fundació Oficina Valenciana per a la Societat de la Informació (OVSI), 2005, pàg. 114.

⁴ S'utilitzen dades de gener de 2006, per la qual cosa pot haver-hi algun municipi incorrecte, perquè, tot i que no hi ha hagut eleccions des d'aleshores, en algun cas pot haver-se produït alguna moció de censura reeixida. En qualsevol cas, es tractaria d'una quantitat residual.

⁵ http://www.eltirant.net/Com_EstudiAjuntaments.htm (visita de l'1 de febrer de 2007). En l'edició de 2006 es deia erròniament que aquesta és una pàgina de l'Associació Cívica Valenciana Tirant lo Blanc, però la web d'aquesta associació és www.tirant.org i no té res a veure amb aquestes dades. Demanem disculpes als responsables de les dues webs.

visible per al ciutadà i, per tant, la seua primera referència institucional. Per això és molt important que els ajuntaments de localitats de domini lingüístic català (i, per què no, les de domini lingüístic espanyol al País Valencià, com ara Oriola) s'incorporen a l'ús normalitzat de la llengua, i en aquest cas, l'ús normalitzat a la xarxa, que cada vegada més agafarà protagonisme com a mitjà d'interacció ciutadà-administració. I també perquè "el capital cultural lingüístic esdevé tal capital en la mesura que les institucions socials generen un espai on aquest es desenvolupa i té sentit"⁶. Aquesta màxima de Benjamín Tejerina, tot i que la va enunciar el 1992 —no pensava en la xarxa global— adquireix també tot el seu sentit en l'espai virtual.

Caracterització lingüística i presència en la xarxa dels ajuntaments valencians

Primerament convé descriure **lingüísticament** els pobles del País Valencià per a ajustar millor una lectura posterior de les dades. En els annexos hi ha la taula "Domini lingüístic de les comarques del País Valencià", on es pot comprovar que tant les comarques de la demarcació provincial de València com les d'Alacant disposen, en conjunt, de més de les tres quartes parts de localitats de domini lingüístic català, i fins i tot són les comarques del sud les que disposen de més pobles catalanoparlants. Castelló té el percentatge més baix de domini lingüístic català, per l'alta densitat de pobles de les dues comarques de parla exclusivament espanyola (l'Alt Palància i l'Alt Millars). Això ens deixa, per al conjunt del País, un 73,2% de municipis amb domini lingüístic català.

Per altra banda, pràcticament totes les comarques són de domini únic, i la llengua dominant sol ser el català (percentatges reals de coneixement i ús al marge, evidentment), llevat, parcialment, de les de les valls del Vinalopó, que són les comarques més barrejades, el Baix Segura, les comarques castellonenques esmentades, i les comarques de l'interior de la província de València (els Serrans, la Plana d'Utiel, la Foia de Bunyol, etc.).

També és necessari conèixer el percentatge d'ajuntaments que disposen de **pàgina web** oficial a Internet:

AJUNTAMENTS DEL PAÍS VALENCIÀ AMB PÀGINA WEB OFICIAL

	Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Sí	332	61,3	61,3	61,3
No	210	38,7	38,7	100,0
Total	542	100,0	100,0	

Nota: dades de febrer de 2007

⁶ TEJERINA, Benjamín. *Nacionalismo y lengua*. Madrid: CIS, 1992 [citada en CISCAR, Lorena (et al.) "Lleialtats i actituds lingüístiques al País Valencià" en *Noves*, primavera 2002, pàg. 2.

Més del 60% dels ajuntaments valencians disposen de pàgina web oficial⁷. Si comparem aquestes dades amb el 49,4% de 2005 conclouem que el ritme de creixement de portals municipals és encara elevat, no s'acosta al nivell de saturació. En la taula següent es relacionen els resultats de 2005 amb els de 2007:

PRESÈNCIA DE PÀGINA WEB OFICIAL DE L'AJUNTAMENT
EN FUNCIÓ DE LA GRANDÀRIA POBLACIONAL

		Pàgina web 2007		Total
		Sí	No	
Pàgina web 2005	Sí	254 95,1%	13 4,9%	267 100,0%
	No	78 28,4%	197 71,6%	275 100,0%
Total		332 61,3%	210 38,7%	542 100,0%

Com es pot comprovar, són 78 les pàgines municipals noves al País Valencià (el 28,4% de les quals no existien l'any passat), en part a causa de l'esforç de les diputacions, que han comprat molts dominis .es per als pobles (especialment per als que no tenen recursos) i han facilitat el disseny de pàgines web (de fet enguany moltes tenen el mateix format). Però el saldo és de 65, perquè 13 de les que comptabilitzàvem l'any passat ja no estan presents enguany per diferents raons⁸.

Com ja vam veure l'any passat, hi ha una forta dependència en aquest cas del volum de la població, com es pot apreciar en la taula següent:

⁷ S'hi han inclòs també pàgines oficials d'ajuntaments que només disposen d'una façana o un menú no desenvolupat, perquè en aquesta informació mínima (encara que siga "Disculpeu les molèsties, aquesta web està en construcció" o "Benvinguts a la web de l'Ajuntament de...") ja s'opta per l'ús d'una o diverses llengües, i marquen una política municipal referent a aquesta qüestió.

⁸ Les raons són: no carregaven després de més de 10 intents, en dates diferents i amb diferents ordinadors, s'ha perdut el domini (perquè no interessava o s'ha deixat de pagar), i s'ha eliminat per *no municipals* (l'any passat sí que estaven) les pàgines de lahoya.net (Alboraig, etc.), portal comarcal de la Foia de Bunyol, perquè no hi ha adreça municipal: s'escull el poble en un menú en l'adreça www.lahoya.net, però quan s'entra a cada poble no canvia d'adreça.

PRESÈNCIA DE PÀGINA WEB OFICIAL DE L'AJUNTAMENT
EN FUNCIÓ DE LA GRANDÀRIA POBLACIONAL

	Pàgina web 2007		
	Sí	No	Total
Fins 2.000 habitants	129	179	308
	41,9%	58,1%	100,0%
De 2.001 a 10.000	108	30	138
	78,3%	21,7%	100,0%
Més de 10.000	95	1	96
	99,0%	1,0%	100,0%
Total	332	210	542
	61,3%	38,7%	100,0%

El volum poblacional està directament associat a la disposició de recursos i pressupost, i això facilita el desenvolupament de pàgines web. Així, pràcticament tots els municipis de més de 10.000 habitants tenen pàgina web oficial⁹, mentre que als pobles entre 2.001 i 10.000 el percentatge es redueix poc més de les tres quartes parts, i en els més menuts (que són la majoria) la xifra tot just supera el 40%. L'increment de webs oficials d'ajuntaments, però, s'ha produït molt especialment entre els pobles menuts (més de 40 pobles de menys de 2.000 habitants han incorporat un portal a Internet en el darrer any d'un total de 64).

Hi ha major percentatge de pobles de domini lingüístic català entre els intervals de més població, com es pot veure en la primera taula:

DOMINI LINGÜÍSTIC EN FUNCIÓ DE LA GRANDÀRIA POBLACIONAL				DISPOSICIÓ DE PÀGINA WEB OFICIAL DE L'AJUNTAMENT EN FUNCIÓ DEL DOMINI LINGÜÍSTIC DE LA LOCALITAT			
	Domini lingüístic		Total	Domini lingüístic	Pàgina web 2007		
	Català	Espanyol			Sí	No	Total
Fins 2.000 habitants	206	102	308	Català	237	160	397
	66,9%	33,1%	100,0%		59,7%	40,3%	100,0%
De 2.001 a 10.000	108	30	138	Espanyol	95	50	145
	78,3%	21,7%	100,0%		65,5%	34,5%	100,0%
Més de 10.000	83	13	96	Total	332	210	542
	86,5%	13,5%	100,0%		61,3%	38,7%	100,0%
Total	397	145	542				
	73,2%	26,8%	100,0%				

Però això no vol dir, com podria suposar-se, que un percentatge més elevat de pobles de domini lingüístic català dispose de pàgina web oficial i, així, la presència de portals municipals és més habitual entre els pobles de parla espanyola (65,5% davant el 59,7%

⁹ L'únic que no en té és Alginet, que en tenia, però en el moment de l'estudi ja no estava operativa; el 2005 l'únic municipi era Carcaixent, però ja disposa de web municipal, encara que amb continguts mínims.

dels municipis de domini lingüístic català). Poblacions catalanoparlants i relativament importants demogràficament com ara l'esmentada Alginet, Castalla, Bellreguard, Sollana, la Pobla de Farnals o Xixona no disposen de pàgina web i per tant disminueixen les possibilitats d'implantació del català en l'administració electrònica local del País Valencià. De tota manera, el creixement de les pàgines web en pobles de domini lingüístic català ha sigut més gran (increment de més del 25%) que en les localitats de domini lingüístic espanyol (20%).

La llengua dels portals d'ajuntaments valencians

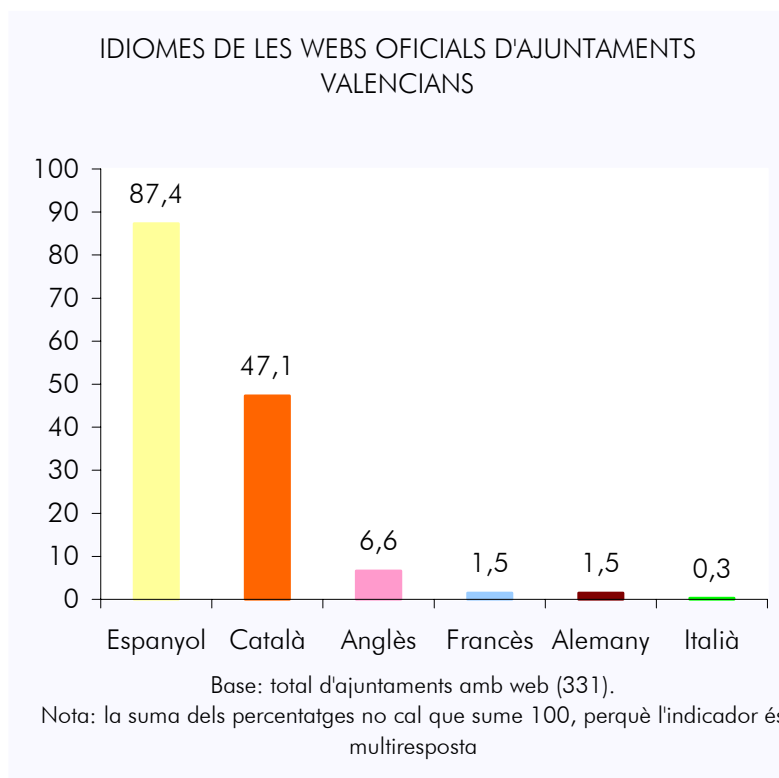
Els 332 municipis amb pàgina web oficial (reconeguda com a portal de l'ajuntament) seran els que centren l'atenció d'aquest estudi quantitatiu, i més especialment els 237 de domini lingüístic català. Aquestes 332 pàgines web d'ajuntaments valencians redacten els continguts en diferents llengües: sempre en alguna de les dues oficials (català i espanyol), de vegades en les dues i menys freqüentment en idiomes estrangers. La distribució resultant és la següent¹⁰:

IDIOMES DE LES WEBS OFICIALS D'AJUNTAMENTS VALENCIANS 2007

	Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid
Espanyol	291	53,7	87,4
Català	157	29,0	47,1
Anglès	22	4,1	6,6
Francès	5	0,9	1,5
Alemany	5	0,9	1,5
Italià	1	0,2	0,3

Nota: la suma dels percentatges no cal que sume 100, perquè l'indicador és multiresposta.

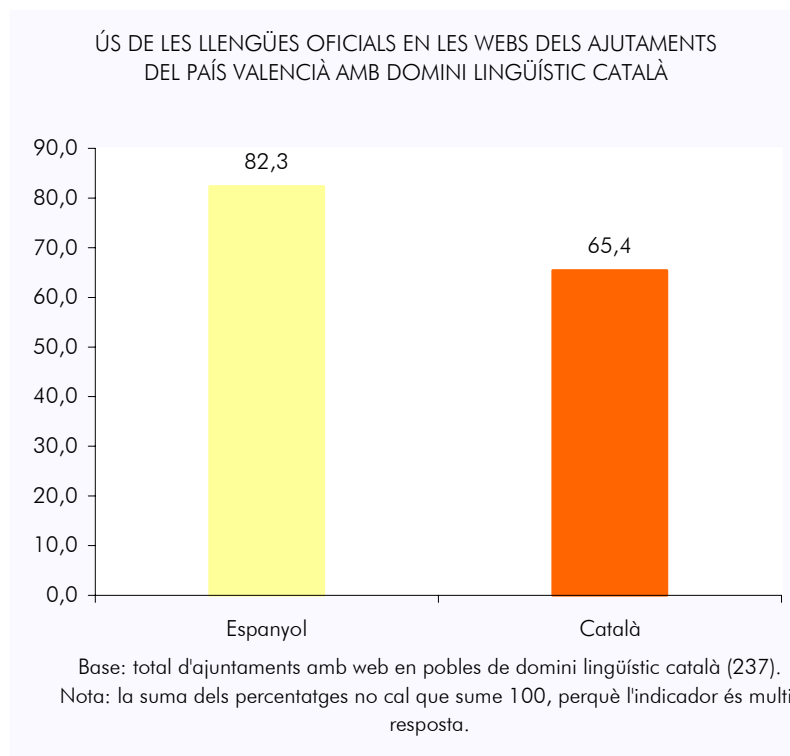
¹⁰ S'ha considerat que una web està redactada en una determinada llengua quan la majoria dels continguts ho estan. A partir d'aquesta restricció si, per exemple, una pàgina web té tots els continguts redactats en espanyol i facilita una versió en català que només permet accedir a les ordenances municipals i a un document sobre la història de la localitat, aquesta web es considera que està redactada únicament en espanyol. És el cas de portals com els d'Alacant, Callosa d'en Sarrià (Marina Baixa), Benicàssim (Plana Alta), Alberic (Ribera Alta) o l'Eliana (Camp de Túria). Aquesta restricció opera, en quasi tots els casos, per a reduir el número de pàgines web en català (quan la web és bilingüe la llengua perjudicada és el català, com també succeeix al món no virtual), però pensem que s'ha de ser estricte en aquest cas i no acceptar situacions que no passen de mers testimonis. En qualsevol cas, i respecte del 2005, el 2007 es reproduïxen aquests matisos més endavant.

Com succeïa el 2005, tot i que català i espanyol són cooficials al País Valencià, l'espanyol està present en molts més portals municipals que el català: una gran majoria de webs estan redactades en espanyol, mentre que ni tan sols el 50% dels portals valencians poden llegir-se en català (en qualsevol cas, aquest 47,1% millora de bon tros la implantació del català en les webs de l'empresa valenciana, que se situa en un 7,7%¹¹). D'altra banda, l'anglès està present en un significatiu 6,6% dels ajuntaments amb pàgina web.

De tota manera, la situació canvia bastant si ens limitem als ajuntaments amb web de pobles de domini lingüístic català com es pot observar en el gràfic següent:

¹¹ CEVALSI. *Infobarómetro empresarial de la Comunidad Valenciana. Junio 2006*. Alacant: Fundació OVSI, 2006, pàg. 96.

Les diferències ja no són tan acusades, encara que la comparació segueix afavorint amb claredat l'espanyol, que supera de bon tros el 80% de les localitats, mentre que el català està present en prop de les dos terceres parts dels ajuntaments amb web en pobles de domini lingüístic català. En general, la situació reflecteix la minorització que pateix la llengua, però no tan marcadament com en l'ús social, on les diferències són en tots els casos molt significatives.

ÚS DE LES LLENGÜES OFICIALS EN LES WEBS DELS AJUTAMENTS DE DOMINI LINGÜÍSTIC VALENCIÀ (2005-2007)

	2005	2007
Espanyol	79,4	82,3
Català	64,6	65,4

Nota: la suma dels percentatges no cal que sume 100, perquè l'indicador és de resposta múltiple

Respecte de l'any passat, la presència de totes dues llengües en les webs municipals s'ha incrementat, però en major proporció en el cas de l'espanyol. En qualsevol cas, tot i que la preocupació per la presència de l'espanyol és major, en conjunt hi ha cada vegada més continguts de les webs municipals valencianes als quals es pot accedir en català i aquesta és una dada positiva.

Aquest any s'inclouen matisos de tipus qualitatiu a la presència o no d'una llengua en les pàgines web municipals, com es pot veure en aquesta taula:

TIPUS DE PRESENCIA DE LA LLENGUA EN LES WEBS OFICIALS D'AJUNTAMENTS VALENCIANS
2007

Presència de la llengua en la web		Espanyol	Català	Anglès
Sí	Tots els continguts en la llengua	84,4	39,3	4,2
	La majoria dels continguts en la llengua	3,0	7,8	2,4
No	Continguts mínims en la llengua	0,0	4,8	0,0
	Cap contingut en la llengua	12,6	48,0	93,4
TOTAL		100,0%	100,0%	100,0%

Base: ajuntaments valencians amb pàgina web (332).

En aquesta taula es comprova que la presència de l'espanyol en les webs és en quasi tots els casos completa (84,4%) i sols en un 3% dels casos hi ha continguts que no apareixen però que sí que estan en català. Amb el català no passa el mateix, perquè és relativament freqüent la presència de continguts mínims (no compten com a web en català) i, més encara, manques de contingut encara que s'haja fet l'esforç de traduir les diferents pàgines del portal municipal. En determinats ajuntaments, el català va un pas per darrere en els continguts d'actualització (notícies, plans, ordenances...), de vegades per manca de recursos, però altres vegades per desinterès. Es tria el català quan una llengua ha d'anar amb retard quant a la oferta informativa per al ciutadà.

TIPUS DE PRESENCIA DE LA LLENGUA EN LES WEBS OFICIALS
D'AJUNTAMENTS DE DOMINI LINGÜÍSTIC CATALÀ. 2007

Presència de la llengua en la web		Espanyol	Català
Sí	Tots els continguts en la llengua	78,1	54,4
	La majoria dels continguts en la llengua	4,2	11,0
No	Continguts mínims en la llengua	0,0	6,8
	Cap contingut en la llengua	17,7	27,8
TOTAL		100,0%	100,0%

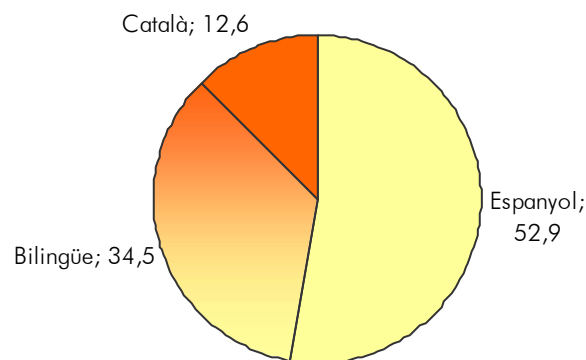
Base: ajuntaments de domini lingüístic català amb pàgina web (237)

La situació millora una mica si ens quedem únicament amb els ajuntaments de domini lingüístic català, però la minorització de la llengua torna a ser palesa. Si tenim en compte únicament les dues primeres files, les categories que s'han admès com a vàlides per a dir que un portal està escrit en la llengua pròpia, el 4,2% de webs en què la majoria dels continguts (no tots) estan en espanyol representa el 5% dels sí, mentre que en català el 11% representa un 16,8%. Això vol dir que en general l'endarreriment en l'actualització de les

pàgines en català és més de tres vegades superior a les redactades en espanyol, en les quals pràcticament sempre els continguts estan complets i no hi ha endarreriment respecte al català.

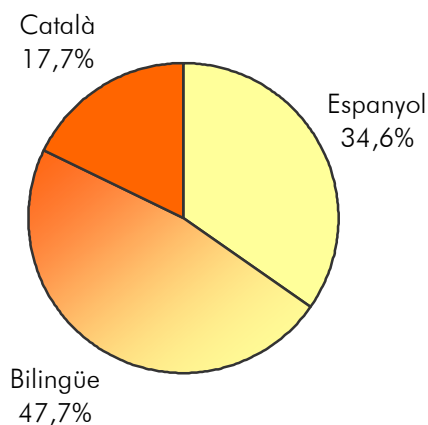
A continuació mostrem la distribució de l'estatus lingüístic de les pàgines web. Aquest estatus lingüístic suposa l'estructuració de la variable "Llengua de redacció dels continguts de la web" en categories unitàries que combinen les dues llengües oficials. Així, tenim els dos tipus d'unilingüe (espanyol i català), i el bilingüisme oficial (català + espanyol).

ÚS DE LES LLENGÜES OFICIALS EN LES WEBS DELS AJUTAMENTS DEL PAÍS VALENCIÀ

Queda reiterat el domini de l'espanyol en les webs oficials dels ajuntaments valencians: al marge de més de la tercera part de portals bilingües, les pàgines redactades en una sola llengua ho fan molt més en espanyol que no en català. En qualsevol cas, és necessari veure aquestes dades circumscrites únicament al domini de la llengua catalana:

ÚS DE LES LLENGÜES OFICIALS EN LES WEBS DELS AJUTAMENTS DE DOMINI LINGÜÍSTIC CATALÀ AL PAÍS VALENCIÀ

Tot i que el panorama resultant es manté favorable a l'espanyol i torna a ser una representació de la minorització de la llengua, les diferències no són tan acusades i, si bé tenim un 34,6% de portals municipals en zona de domini lingüístic català redactats únicament en espanyol, també es registra un 17,7% de pàgines redactades exclusivament en català. Són municipis que es troben sobretot a les comarques de València i en gran manera a l'àrea metropolitana de la capital: ajuntaments de la importància de Massamagrell, Picanya, Alaquàs, Xirivella, l'Alcúdia, Ontinyent o Sueca han redactat la seua web exclusivament en català. Finalment, prop de la meitat són webs bilingües sense massa preponderància d'una llengua sobre l'altra.

La distribució de 2005 era: bilingüe un 44,3%, en espanyol un 35,1%, i en català un 20,5%. Per tant, les webs bilingües són les que han pujat en detriment de les unilingües, encara que les unilingües catalanes han baixat més que les espanyoles: el pas d'unilingüe a bilingüe s'ha produït més en les catalanes que en les espanyoles. En qualsevol cas, la presència del català ha augmentat del 64,8% dels portals al 65,4%.

Aquestes xifres es concreten territorialment en els mapes provincials¹² d'ús de les llengües oficials en les webs dels ajuntaments (vegeu enllaços).

Respecte de la zona de domini lingüístic espanyol, el que crida l'atenció és l'elevat percentatge d'implantació de webs, especialment a les comarques d'Alacant, on el nombre de pobles sense portal municipal es pràcticament testimonial; també l'interior

¹² S'utilitzen mapes provincials, perquè faciliten una millor lectura dels codis municipals que no el mapa del conjunt del País Valencià.

castellanoparlant de les comarques de València té presència important a Internet; finalment, les comarques de domini lingüístic espanyol de Castelló no tenen una presència tan clara a Internet, i només hi ha petites concentracions a l'oest de l'Alt Millars i al sud de l'Alt Palància. Els únics municipis de domini lingüístic espanyol que s'han preocupat de traduir a la llengua pròpia de la comunitat autònoma la seua pàgina web són Bolbait, a la Canal de Navarrés (ja amb ús del català el 2005) i Oriola, que ha traduït recentment quasi tots els seus amplis continguts en un esforç sense precedents al País Valencià.

Pel que fa a les zones de domini lingüístic català, els mapes evidencien situacions molt disperses en funció del territori. En l'àmbit més extens, la província, València destaca molt clarament en l'ús del català sobre les altres dues demarcacions, com també es pot veure en la taula adjunta:

ÚS DE LES LLENGÜES OFICIALS EN LES WEBS DELS
AJUNTAMENTS DE MUNICIPIS DE DOMINI LINGÜÍSTIC
CATALÀ EN FUNCÍO DE LA PROVÍNCIA

	Estatus lingüístic			Total
	Espanyol	Bilingüe	Català	
Alacant	33 50,8%	27 41,5%	5 7,7%	65 100,0%
Castelló	15 34,9%	20 46,5%	8 18,6%	43 100,0%
València	34 26,4%	66 51,2%	29 22,5%	129 100,0%
Total	82 34,6%	113 47,7%	42 17,7%	237 100,0%

Veiem com a la província de València dominen les webs bilingües, i les unilingües catalanes són un percentatge semblant a les espanyoles (el 2005 n'hi havia més catalanes que espanyoles, però, tot i aquesta davallada, actualment, amb les bilingües, la presència del català ha augmentat). A Castelló també dominen les pàgines redactades en les dues llengües, però les unilingües en espanyol són moltes més que en català (en qualsevol cas, han disminuït el pes de les espanyoles i bilingües, i ha augmentat el de les unilingües catalanes). La situació menys favorable i menys variable per al català la trobem a Alacant, on dominen els portals unilingües en espanyol un poc per damunt dels bilingües i les webs únicament redactades en català són testimonials (aquestes cinc webs són les d'Ondara, El Verger, Pego, Cocentaina i Benillup¹³, totes de la part nord-est de la província, a les

¹³ La pàgina web de Benillup (www.benillup.com) està desenvolupada i actualitzada per un particular, veí de la localitat, però ha sigut acceptada per tot el poble (és un ajuntament que funciona com a *consell obert*) i és considerada la web municipal.

comarques del Comtat i la Marina Alta). En els annexos figura l'estatus lingüístic de cada poble amb web en l'àmbit de domini lingüístic català.

En primer lloc, en els mapes de les demarcacions provincials d'Alacant i València, s'identifica tota una zona entre les dues províncies on hi ha poca presència de pàgines web, i que correspon a més de 50 petits pobles de les valls i muntanyes de la Safor, la Vall d'Albaida, l'Alcoià-Comtat i les Marines. Aquesta zona és, amb el nord de Castelló, la que manté un major nivell d'ús del català, i per tant, si decidiren incorporar-se a l'oferta de portals municipals, el català seria, hipotèticament, la llengua de molts d'aquests pobles. Davant d'això, el Baix Segura o l'interior de domini lingüístic espanyol de la província de València estan bastant "tecnològitzats" i aconseguen consolidar el pes de l'espanyol en les webs de l'administració local.

Si baixem al detall comarcal, el ventall de situacions és bastant variat, lògicament:

1. Trobem situacions on hi ha un clar domini (més del 75%) de webs en castellà, bàsicament comarques alacantines: l'Alt Vinalopó (només Biar bilingüe), la Marina Baixa (Relleu, Orxeta i l'Alfàs del Pi són l'excepció bilingüe davant 9 únicament en espanyol, encara que la situació el 2005 era pitjor) o el Vinalopó Mitjà (amb l'excepció ja esmentada el 2005 de Novelda).
2. També trobem la majoria de webs en espanyol en comarques amb un nivell d'ús de la llengua acceptable com la Plana Baixa o la Ribera Alta (en aquesta darrera comarca, però, hi ha 6 pobles amb web unilingüe catalana); pel que fa a les webs, en aquestes dues comarques la situació lingüística ha empitjorat.
3. L'Alacantí, el Camp de Túria o la Marina Alta presenten un equilibri entre bilingües i unilingües espanyoles (pobles com Benissa o Dénia tenen la web únicament en espanyol) com passava fa un parell d'anys, tot i que la Marina Alta ha millorat una mica.
4. Hi ha domini de bilingües, però amb un cert pes d'unilingües espanyoles al Camp de Morvedre, l'Horta Nord, la Plana Alta, l'Alcoià i el Baix Vinalopó (d'aquestes cinc comarques només ha millorat la situació de l'Alcoià, que ve d'un pes més gran de webs unilingües espanyoles).
5. Tenim domini de bilingües amb equilibri d'unilingües catalanes i espanyoles a la Costera, l'Horta Sud, els Ports i la Safor (milloren els Ports i empitjora una mica la Costera; les altres es mantenen amb tendència al bilingüisme).
6. A l'Alt Maestrat n'hi ha poques de bilingües, però les espanyoles i catalanes tenen el mateix pes, amb un balanç més favorable al català respecte de 2005.
7. Finalment, es registra domini de bilingües, amb certa inclinació cap a les unilingües catalanes al Baix Maestrat i a la banda oest de l'Horta; equilibri entre bilingüisme i unilingüisme català al Comtat i la Ribera Baixa, i domini clar del català únicament a la Vall d'Albaida (només l'Olleria i la Pobla del Duc estan redactades exclusivament en espanyol); en totes aquestes comarques s'ha incrementat o mantingut la presència del català o hi ha hagut una tendència al bilingüisme.

La situació quedaria resumida en aquest quadre:

Balanç lingüístic	Tendència 2005-2007 (presència del català)			
	<i>Empitjora</i>	<i>Es manté</i>	<i>Es manté tendent al bilingüisme</i>	<i>Millora</i>
<i>Domini unilingües espanyoles</i>	L'Alt Vinalopó, la Plana Baixa, la Ribera Alta	El Vinalopó Mitjà		La Marina Baixa, el Baix Segura
<i>Equilibri unilingües espanyoles-bilingües</i>		L'Alacantí, el Camp de Túria		La Marina Alta
<i>Bilingüisme tendent a espanyol</i>	El Baix Vinalopó, l'Horta Nord, la Plana Alta	El Camp de Morvedre		L'Alcoià
<i>Bilingüisme equilibrat</i>	La Costera		L'Horta Sud, la Safor	L'Alt Maestrat, els Ports
<i>Bilingüisme tendent a català</i>			L'Horta Oest	El Baix Maestrat
<i>Equilibri unilingües catalanes-bilingües</i>			La Ribera Baixa	El Comtat
<i>Domini unilingües catalanes</i>		La Vall d'Albaida		

Per tant, es combinen situacions extremes com la baixa presència de la llengua i una tendència negativa, que serien els casos de l'Alt Vinalopó, la Plana Baixa i la Ribera Alta, amb una alta presència i tendència positiva, com el cas del Comtat. Les millores s'han produït bàsicament a les comarques alacantines i castellonenques, però també gran part de les situacions de retrocés; l'estatus lingüístic de les comarques de la demarcació provincial de València ha sigut més estable. Per files, veiem que només el Comtat escapa al domini de l'espanyol a les comarques del sud, mentre que la millor situació, com es pot veure als mapes o a la taula per província, es viu a la demarcació central (València).

D'altra banda, s'inclou en aquesta edició un indicador que centra més l'interès que els ajuntaments tenen en la llengua: "llengua d'inici del portal municipal".

Llengua d'inici del portal municipal

		Conjunt de les webs (542)	Webs de domini lingüístic català (237)	Webs bilingües (115)
Válidos	Castellà	62,3%	48,5%	29,6%
	Valencià	23,5%	32,9%	31,3%
	Elecció	13,9%	18,1%	38,3%
	Doble domini	,3%	,4%	,9%
	TOTAL	100,0%	100,0%	100,0%

Evidentment, per al conjunt de les webs municipals valencianes, incloses les de domini lingüístic espanyol, havent-hi una majoria de webs en espanyol, la llengua en la qual s'obri en primer lloc el portal és en més d'un 60% dels casos l'espanyol. El percentatge millora si ens limiten únicament a les de domini lingüístic català, encara que es manté l'espanyol per damunt del català i de la façana per a l'elecció (normalment un logotip o fotografia amb missatge de benvinguda, que planteja l'opció d'entrar a la web en català o en espanyol). Finalment, si considerem exclusivament les webs que estan redactades en les dues llengües, l'equilibri és la característica bàsica de la distribució: dominen les façanes d'elecció i entre les webs que inicien en català i espanyol tot just hi ha diferències (favorables a les webs en català). Si un portal municipal opta pel bilingüisme, la lògica ens diu que l'elecció seria la via adequada, però, en qualsevol cas, i comparant amb l'indicador d'estatus lingüístic, la distribució de les webs bilingües quant a la primera llengua és bastant acceptable.

L'únic cas detectat de doble domini és el d'Elx, un portal municipal que té un accés en català a través de l'adreça www.elx.es i un altre en castellà a través de www.elche.es.

En el creuament d'aquesta variable amb altres, trobem que territorialment, a València i sobretot a Castelló dominen les façanes d'elecció i hi ha un cert equilibri entre espanyol i català; en canvi, les webs bilingües de les comarques d'Alacant solen entrar directament en una de les dues llengües i aquesta és en major proporció el català. Als pobles amb més de 2.000 habitants domina l'elecció, mentre que als més menuts hi ha preponderància de webs que comencen en català. Quan hi ha presència de servei de normalització domina, encara que lleugerament, el català. Tant en els ajuntaments amb alcalde del PSOE com en els dirigits pel PP hi ha més webs que inicien amb façana d'elecció, però en els del PSOE hi ha més que comencen en català i en els del PP més que comencen en espanyol; en qualsevol cas, les diferències no són molt acusades.

Variables que incideixen en l'ús del català en la redacció de continguts en les pàgines oficials d'ajuntaments del País Valencià

Una vegada hem observat l'estatus lingüístic de les webs i hem vist la distribució territorial resultant, també ens hem plantejat en els objectius d'aquest estudi comprovar si hi ha alguna variable que tinga una influència decisiva en el fet que un ajuntament oferisca els seus continguts web en català. D'aquesta manera s'han combinat diverses variables amb ús *del català en la web*. S'hi ha inclòs l'estadístic Xi-quadrat de Pearson (que ens diu si hi ha associació entre les variables) quan hi ha un grau de significació acceptable¹⁴, però ens fixarem també en les diferències "sociològicament significatives" i no únicament en els valors estadístics.

ÚS DEL CATALÀ EN LA WEB EN FUNCIÓ DE LA PROVÍNCIA (MUNICIPIES DE DOMINI LINGÜÍSTIC CATALÀ)

		Català		Total
		Sí	No	
Província	Alacant	32 49,2%	33 50,8%	65 100,0%
	Castelló	28 65,1%	15 34,9%	43 100,0%
	València	95 73,6%	34 26,4%	129 100,0%
Total		155 65,4%	82 34,6%	237 100,0%

Nota: variables associades; Xi-quadrat=11,39 amb una significació de 0,003

La combinació segons la província ofereix diferències importants (significatives estadísticament), que situen les comarques de València amb una presència molt habitual del català en els seus portals municipals (prop de les tres quartes parts dels municipis de domini lingüístic català i que tenen pàgina web redacten els continguts en la llengua pròpia). Al domini lingüístic català de Castelló també són majoria les webs en català, però el percentatge és una mica menor que en el cas de València (aproximadament de les dues terceres parts). Finalment, a Alacant no arriben al 50% de les webs en català. En la pobra xifra de la demarcació provincial d'Alacant es podria pensar que té alguna cosa a veure el fet que en diverses comarques d'ací de domini lingüístic català es parle poc la llengua (totes les comarques del Vinalopó, a més de l'Alacantí). Però, com ja hem pogut observar en el

¹⁴ Es considera que hi ha associació entre variables a partir dels valors de Xi-quadrat obtinguts amb un grau de significació inferior a 0,05.

repàs territorial que comarques en què es parla bastant, com ara l'Alcoià o la Marina Alta, tenen un baix pes de pàgines web en català. El grau d'associació de la variable territorial amb l'ús del català en els portals municipals ha baixat una mica respecte a 2005; és a dir, és una variable que està menys lligada a l'ús del català que fa un parell d'anys, sobretot perquè València ja no destaca tant sobre Castelló.

ÚS DEL CATALÀ EN LA WEB EN FUNCIÓ DEL PARTIT QUE OSTENTA L'ALCALDIA (MUNICIPIS DE DOMINI LINGÜÍSTIC CATALÀ)

	Català		Total
	Sí	No	
PP	61 51,7%	57 48,3%	118 100,0%
PSOE	75 79,8%	19 20,2%	94 100,0%
BNV	8 80,0%	2 20,0%	10 100,0%
UV	2 66,7%	1 33,3%	3 100,0%
EU-Entesa	2 50,0%	2 50,0%	4 100,0%
Independents	7 87,5%	1 12,5%	8 100,0%
Total	155 65,4%	82 34,6%	237 100,0%

Nota: variables associades; Xi-quadrat=21,48 amb una significació de 0,001

Els resultats en funció del partit que regeix l'alcaldia s'han de llegir amb cura en el cas dels partits no majoritaris, perquè hi ha no més de 10 alcaldies en els pobles amb web de la zona de domini lingüístic català. En qualsevol cas, tant els ajuntaments de partits independents com els del Bloc Nacionalista Valencià tendeixen cap a un ús habitual del català, encara que, en el cas del Bloc, per davall del que seria previsible, si tenim en compte la idiosincràsia del partit.

Però, en definitiva, les dades sols ens permeten fixar-nos en els dos partits majoritaris que acumulen un nombre de casos suficient per a extreure'n conclusions. Així, en els ajuntaments del PSOE la preocupació per l'ús institucional de la llengua està més generalitzada: més de les tres quartes parts dels ajuntaments socialistes redacten les pàgines web en català, en comparació amb el 51,7% dels ajuntaments conservadors. S'ha pogut comprovar, però, que el percentatge de pàgines en català en ajuntaments amb alcalde del PSOE augmenta si els socialistes governen amb altres partits (BNV, EUPV, independents, etc.); quan governen amb majoria absoluta el percentatge es redueix. El grau d'associació

d'aquesta variable política amb l'ús del català en les webs municipals ha augmentat respecte a 2005.

ÚS DEL CATALÀ EN LA WEB EN FUNCIÓ DE LA GRANDÀRIA POBLACIONAL (MUNICIPIS DE DOMINI LINGÜÍSTIC CATALÀ)

		Català		Total
		Sí	No	
Nombre d'habitants 1-1-2006	Fins a 2.000 habitants	47	26	73
		64,4%	35,6%	100,0%
	De 2.001 a 10.000	51	31	82
		62,2%	37,8%	100,0%
	Més de 10.000	57	25	82
		69,5%	30,5%	100,0%
Total		155	82	237
		65,4%	34,6%	100,0%

Per grandària poblacional, el 2005 no hi havia una tendència clara, però semblava que hi havia una mica més de possibilitats de trobar pàgines en català en municipis de més de 2.000 habitants; actualment està clar que no és així i, per tant la grandària poblacional és una variable que no té res a veure amb la presència del català en les pàgines web municipals.

En conclusió, les variables que s'associen més clarament amb l'ús del català en la web són *província*¹⁵ i *partit que ostenta l'alcaldia* (la significació estadística indica major associació), de manera que hi ha més probabilitat de trobar un portal municipal en català si l'ajuntament està governat per PSOE, BNV o independents i pertany a la demarcació provincial de València.

¹⁵ Se suposa que també correlacionarien altres variables territorials com comarca o diferents agrupacions de municipis amb algun criteri objectiu, però el baix nombre de casos per categoria impediria una lectura clara dels encreuaments.

ANNEXOS

DOMINI LINGÜÍSTIC DE LES COMARQUES DEL PAÍS VALENCIÀ

Província		Domini lingüístic		Total
		Català	Espanyol	
Alacant	Alacantí (l)	10	0	10
		100,0%	,0%	100,0%
	Alcoià (l)	8	0	8
		100,0%	,0%	100,0%
	Alt Vinalopó (l)	4	3	7
		57,1%	42,9%	100,0%
	Baix Segura (el)	1 ^a	26	27
		3,7%	96,3%	100,0%
	Baix Vinalopó (el)	3	0	3
		100,0%	,0%	100,0%
	Comtat (el)	24	0	24
		100,0%	,0%	100,0%
	Marina Alta (la)	33	0	33
		100,0%	,0%	100,0%
Marina Baixa (la)	18	0	18	
	100,0%	,0%	100,0%	
Vinalopó Mitjà (el)	8	3	11	
	72,7%	27,3%	100,0%	
Total		109	32	141
		77,3%	22,7%	100,0%
Castelló	Alcalatén (l)	9	0	9
		100,0%	,0%	100,0%
	Alt Maestrat (l)	9	0	9
		100,0%	,0%	100,0%
	Alt Millars (l)	0	22	22
		,0%	100,0%	100,0%
	Alt Palància (l)	0	27	27
		,0%	100,0%	100,0%
	Baix Maestrat (el)	18	0	18
		100,0%	,0%	100,0%
	Plana Alta (la)	17	0	17
		100,0%	,0%	100,0%
	Plana Baixa (la)	20	0	20
		100,0%	,0%	100,0%
Ports (els)	12	1 ^b	13	
	92,3%	7,7%	100,0%	
Total		85	50	135
		63,0%	37,0%	100,0%
València	Camp de Morvedre (el)	16	0	16
		100,0%	,0%	100,0%
	Camp de Túria (el)	12	4	16
		75,0%	25,0%	100,0%
	Canal de Navarres (la)	0	8	8
		,0%	100,0%	100,0%
	Costera (la)	19	0	19
		100,0%	,0%	100,0%
	Foia de Bunyol (la)	0	9	9
		,0%	100,0%	100,0%
	Horta Nord (l)	22	0	22
		100,0%	,0%	100,0%
	Horta Oest (l)	9	0	9
		100,0%	,0%	100,0%
	Horta Sud (l)	12	0	12
		100,0%	,0%	100,0%
	Plana d'Utiel (la)	0	9	9
		,0%	100,0%	100,0%
	Racó d'Ademús (el)	0	7	7
		,0%	100,0%	100,0%
	Ribera Alta (la)	35	0	35
		100,0%	,0%	100,0%
	Ribera Baixa (la)	12	0	12
	100,0%	,0%	100,0%	
Safor (la)	31	0	31	
	100,0%	,0%	100,0%	
Serrans (els)	0	19	19	
	,0%	100,0%	100,0%	
València	1	0	1	
	100,0%	,0%	100,0%	
Vall d'Albaida (la)	34	0	34	
	100,0%	,0%	100,0%	
Vall de Cofrents (la)	0	7	7	
	,0%	100,0%	100,0%	
Total		203	63	266
		76,3%	23,7%	100,0%

a. Guardamar del Segura

b. Olocau del Rei

ESTATUS LINGÜÍSTIC DE LES WEBS MUNICIPALS DE POBLES
DE DOMINI LINGÜÍSTIC CATALÀ (agost de 2005)

	Unilingüe espanyol	Bilingüe	Unilingüe català
Alacant	Alacant, l'Alguenya, Altea, Benassau, Beneixama, Beniarbeig, Benidorm, Benissa, Benitatxell, Busot, Callosa d'en Sarrià, Camp de Mirra, el Campello, la Canyada, Dénia, Finestrat, Fondó de les Neus, Ibi, Guadalest, Monòver, la Nucia, Parcent, Petrer, el Pinós, els Poblets, Polop, Tàrbena, la Vall d'Alcalà, la Vall de Laguar, Sant Vicent del Raspeig, Santa Pola, Teulada, la Vila Joiosa	Agost, Agres, Aigües de Busot, Alcalali, Alcoi, l'Alfàs del Pi, Banyeres de Mariola, Biar, Calp, Crevillent, Elx, Gata de Gorgos, Guardamar del Segura, Muro d'Alcoi, Mutxamel, Novelda, Onil, Orba, Orxeta, Pedreguer, Ràfol d'Almúnia, Relleu, Sagra, Sant Joan, la Vall d'Ebo, Xàbia, Xaló	Benillup, Cocentaina, Ondara, Pego, el Verger
Castelló	Benicàssim, Borriana, Cabanes, Cincorres, les Coves de Vinromà, Culla, Moncofa, Orpesa, Ribesalbes, Sant Joan de Moró, Sant Rafel del Maestrat, Suera, Tales, Trig, la Vall d'Uixó, Xilxes	L'Alcora, Almassora, Almenara, Benicarló, Borriol, Castellfort, Castelló de la Plana, Cervera del Maestrat, les Coves de Vinromà, Eslida, la Jana, Morella, Onda, Peníscola, Sant Mateu, Torreblanca, Vila-real, Vilafamés, Vilafranca del Maestrat, Vinaròs	Alcalà de Xivert, Bell-lloc del Pla, Benassal, Betxí, el Forcall, Nules, Rossell, Torre d'En Besora (la)
València	Albalat dels Sorells, Alberic, Alboraya, Albuixec, l'Algar, Almàssera, Benifaió, Beniparrell, Benissanó, Canet d'en Berenguer, Càrcer, Carlet, Catadau, Cotes, Cullera, l'Eliana, Estubeny, Guadassuar, Manises, Moixent, Montesa, l'Olleria, la Pobra del Duc, la Pobra Llarga, el Puig, Quartell, Rafelguaraf, Ribarroja de Túria, Serra, Simat de la Vallidigna, Sumacàrcer, Vilamarxant, Tavernes Blanques, Tous	Aielo de Malferit, Albaida, Albal, Alcàsser, Aldaia, Alfafar, Algemesí, Algimíia d'Alfara, Alzira, Barxeta, Benaguasil, Benetússer, Benicull de Xúquer, Benifairó de les Valls, Benirredrà, Benissuera, Bétera, Bocairent, Bonrepòs i Mirambell, Burjassot, Canals, Castellonet de la Conquesta, Catarroja, Cerdà, Corbera, Estivella, Gandia, Gilet, Godella, Llanera de Ranes, Llíria, Llocnou d'en Fenollet, Llombai, Massalfassar, Miramar, Mislata, Montcada, Museros, Nàquera, Oliva, Olocau, Paiporta, Palma de Gandia, Paterna, Picassent, Piles, Pinet, la Pobra de Vallbona, Polinyà de Xúquer, Potries, Puçol, Quart de Poblet, Rafelbunyol, Rafelcofer, Rocafort, Rótova, Sagunt, Sant Joan de l'Ènova, Sedaví, Silla, Torrent, València, Vallada, Vinalesa, Xàtiva, Xeraco	Agullent, Alaquàs, Albalat de la Ribera, Albalat dels Tarongers, l'Alcúdia, Alfarb, Almussafes, Beneixida, Benigànim, Carcaixent, Castelló de la Ribera, Castelló de Rugat, Faura, el Genovés, la Llosa de Ranes, Massamagrell, Massanassa, Meliana, Montitxelvo, Montserrat d'Alcalà, Montaverner, Ontinyent, el Palomar, Picanya, Quatretonda, Sueca, Tavernes de la Vallidigna, Torrella, Xirivella

Nota: els municipis no inclosos en aquesta relació no tenien web oficial operativa en agost de 2005.

Municipis que incorporen web després d'agost de 2005

Municipis que tenien web en català (unilingüe o bilingüe) i ara només en espanyol

Municipis que tenien web unilingüe espanyol i ara és bilingüe

Municipis que tenien la web bilingüe i ara només està en català

Municipis que tenien la web només en català i ara la tenen bilingüe

La resta de municipis tenen la mateixa situació que el 2005